

## OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy, czwarty numer „Roczników Pedagogicznych”, wydany w 2018 roku, zgodnie z założeniami programowymi podejmuje zagadnienia lokalizowane na styku pedagogiki rodziny, pedagogiki społecznej i pedagogiki opiekuńczej.

Tym razem w dziale *Artykuły* odnajdujemy szeroką panoramę tematów dotyczących funkcjonowania rodziny w jej społecznym kontekście, w relacji z innymi instytucjami czy też z uwzględnieniem wąskich zagadnień ściśle powiązanych z życiem małżeńsko-rodzinnym. W tematach omawianych przez Autorów dominuje perspektywa pedagogiczna. Dział ten rozpoczyna artykuł Józefy Brągiel: *Postmodernistyczne przemiany w rodzinie*. Autorka wskazuje główne kierunki zmian współczesnej rodziny dokonujące się pod wpływem kulturowym postmodernizmu, podważającego fundamenty, na których opierała się rodzina tradycyjna. Analizuje przemiany rodziny w zakresie jej definiowania, liczby zawieranych małżeństw, prokreacji i różnorodności alternatywnych form życia małżeńsko-rodzinnego.

W kolejnym artykule autorstwa Bożeny Matyjas, zatytułowanym *Rodzina wielkowiejska i dzieciństwo. Badania warszawskie*, przedstawiona jest rodzina wielkowiejska jako rudymenarne środowisko życia, rozwoju oraz socjalizacji i wychowania dzieci. Dzieciństwo ujmuję jako kategorię badań pedagogicznych w orientacji humanistycznej, gdzie dziecko traktowane jest jako osoba, podmiot, kreator własnego rozwoju oraz aktywny uczestnik środowiska, w którym żyje. Autorka odślania specyfikę warunków rozwojowo-wychowawczych stwarzanych przez współczesną rodzinę wielkowiejską w refleksji teoretycznej i świetle badań własnych przeprowadzonych w roku szkolnym 2016/17.

Analizy Grażyny Gajewskiej przedstawione w artykule *Pedagogika opiekuńcza a pedagogika rodziny w teorii, metodyce i praktyce. Razem czy osobno? Stan i perspektywy rozwoju* skupiają się na powiązaniach pedagogiki opiekuńczej z pedagogiką rodziny. Analizy porównawcze dotyczą lat 2008-2018 i stanowią próbę odpowiedzi na pytania: Czy i jakie związki zachodzą między pedagogiką opiekuńczą a pedagogiką rodziny? Jaki jest stan naukowy tych subdyscyplin i perspektywy

rozwoju? Autorka przedstawia specyfikę uprawiania obu tych subdyscyplin, ich rozwijania, a także formy kształcenia w uczelniach wyższych w Polsce.

Justyna Kurtyka-Chałas w artykule *Równoważenie życia rodzinnego i zawodowego a jakość życia. Analiza wybranych koncepcji teoretycznych* podejmuje się prezentacji wybranych koncepcji teoretycznych dotyczących problematyki równoważenia życia rodzinnego i zawodowego. Treść artykułu wpisuje się w problematykę dwutorowości kariery oraz synergii ról rodzinnych i zawodowych. Prowadzone analizy nad konfliktem między rolami i facylitacją kończy autorska próba syntezy wybranych wyników badań nad relacją praca–rodzina.

Marian Stepulak w artykule *Znaczenie hortiterapii w wychowaniu rodzinnym* – uzasadnia przydatność hortiterapii jako nowej metody w wychowaniu rodzinnym. Przedstawia możliwości i potrzebę wykorzystania tej metody w pracy pedagogicznej z rodziną, która rozumiana jest jako naturalny system powiązań. Autor wskazuje na użyteczność hortiterapii w integralnym wychowaniu człowieka. Metoda ta bowiem służy pomocą zwłaszcza w wychowaniu emocjonalnym, uczuciowym, społecznym, moralnym oraz duchowym.

Anna Weissbrot-Koziarska w artykule *Współdziałanie rodziców i nauczycieli przedszkola w przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki szkolnej* zwraca uwagę na znaczenie jakości współpracy między rodzicami a nauczycielami w kształtowaniu dojrzałości szkolnej dziecka. Autorka odwołuje się do wyników badań własnych, których celem była analiza wybranych obszarów współdziałania rodziców i nauczycieli przedszkola, istotnych z punktu widzenia przygotowania dziecka do podjęcia nauki w szkole.

Rozważania Magdaleny Parzyszek ujęte w artykule *Małżeństwo – wspólnotowym podążaniem razem w miłości* skupiają uwagę na miłości małżeńskiej jako podstawie życia małżeńsko-rodzinnego. Autorka podjęty w tytule temat realizuje w kontekście zdolności człowieka do miłości, nierozzerwalność małżeństwa, wartość dialogu i wychowania dzieci.

Dział *Artykuły* zamyka tekst Magdaleny Woźniak *Uczniowie ze spektrum autyzmu w szkole ogólnodostępnej. Analiza trudnych zachowań*. Autorka dostrzega wzrost liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Jednocześnie zauważa tendencje do realizowania w systemie polskiego szkolnictwa edukacji włączającej, niosącej ze sobą szereg trudności, z którymi przyszło zmagać się współczesnej szkole.

W dziale *Recenzje* zaprezentowane są dwie książki ukazujące się w serii pod wspólnym tytułem *Pedagogika rodziny w teorii i praktyce*. Pierwsza to książka *Rodzicielstwo w wybranych zagadnieniach pedagogicznych* pod redakcją Danuty

Opozdy i Magdaleny Leśniak (Wydawnictwo Episteme, Lublin 2017), recenzowana przez Patrycję Leśniak-Walczuk; druga pod tytułem *Rodzina – wsparcie i pomoc* (Wydawnictwo Episteme, Lublin 2017) pod redakcją Magdaleny Parzyszek i Marty Samorańskiej, recenzowana przez Lidię Pietruszkę. Autorki obu recenzji podejmują próbę syntetycznego przedstawienia opiniowanych książek, co umożliwia Czytelnikowi podjęcie decyzji o własnej lekturze prezentowanych tomów serii.

Na łamach obecnego numeru „Roczników Pedagogicznych” w dziale *Sprawozdania* nie zabrakło też relacji z konferencji oraz wydarzeń naukowych i szkoleniowych, w których uczestniczyli ich Autorzy. Lidia Pietruszka relacjonuje przebieg konferencji „Podmiotowość w opiece – między ideą a rzeczywistością”. Magdalena Parzyszek przedstawia sprawozdanie z XXVI Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej z okazji Międzynarodowego Dnia Rodziny nt. „Z rodziną ku niepodległości Polski w 100 rocznicę odzyskania niepodległości w 1918 roku”, która odbyła się w Kielcach w maju 2018 roku. O Ogólnopolskim Konkursie na Biografię Ucznia – wzoru godnego naśladowania informują Czytelnika Barbara Borowska i Marta Buk-Cegiełka. Magdalena Wójcik przedstawia sprawozdanie z XVII Ogólnopolskiej Konferencji Nauczycieli i Wychowawców „Nauczyciel i szkoła w trosce o dobro dziecka”.

Zachęcając Państwa do lektury czwartego numeru „Roczników Pedagogicznych”, zapraszamy do współpracy na łamach naszego czasopisma poprzez nadsyłanie artykułów, opinii, polemik, recenzji i sprawozdań.

*Danuta Opozda*

